

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนาเข้าสู่ประชาคมอาเซียน การรวมกลุ่มเป็นประชาคมอาเซียน ในปี 2558 ทำให้กลุ่มประเทศสมาชิกรวมตัวกันเป็นตลาดเดียวและมีฐานผลิตร่วมกันเพื่อให้มีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุนเงินทุน และแรงงานฝีมืออย่างเสรีมากขึ้น เมื่อมีการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีระหว่างกลุ่มประเทศเต็มรูปแบบจึงส่งผลให้ภาคอุตสาหกรรมต้องปรับตัวรวมถึงภาคการศึกษาด้วยเช่นกัน ที่จำเป็นต้องปรับระบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านทักษะวิชาชีพและภาษา เพราะเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนทุกอย่างจะอยู่บนพื้นฐานของการแข่งขัน ทุกประเทศต้องเตรียมพัฒนาศักยภาพของประชากรในทุกภาคส่วนเพื่อรองรับการแข่งขันดังกล่าว ดังนั้น ภาคการศึกษาของไทยจึงมีส่วนสำคัญในการพัฒนาและเตรียมความพร้อมอย่างยิ่ง ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้บุคลากรมีคุณภาพ การสร้างทักษะความรู้ที่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ต้องเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับบุคลากรและแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้าน (เสริมศักดิ์ พงษ์พานิช, 2556 : 1)

ซึ่งปัจจุบันนักเรียน นักศึกษาสายอาชีพยังไม่ได้รับการพัฒนาที่เพียงพอ ตามศักยภาพอาจเป็นเพราะ การจัดการเรียนการสอนแบบเดิม ๆ คงจะไม่สามารถพัฒนาคุณภาพบุคคลในชาติให้ก้าวทันต่อการแข่งขันได้ตามความต้องการ เพราะยังมีปัญหาและอุปสรรคด้านการศึกษาอีกมากมายที่ต้องฝ่าฟัน ทั้งนี้ยังไม่นับรวมการเรียนรู้ให้ทันวิทยาการใหม่ ๆ ในโลกที่เพิ่มขึ้นทุกวินาที การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาหล่อหลอมทรัพยากรมนุษย์ให้ไปในทิศทางที่มุ่งหวัง การจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพคือ การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ที่แท้จริง และผู้เรียนได้ฝึกทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ครูต้องเปลี่ยนบทบาทจากครูผู้สอนมาเป็นผู้จัดการมีหน้าที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยจัดสภาพแวดล้อม และสื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง ใฝ่อย่างเหมาะสมและเพียงพอ ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการด้านต่าง ๆ ของยุคโลกาภิวัตน์ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และเศรษฐกิจของประเทศรวมทั้งประเทศไทย ด้วย จึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาของชาติ ซึ่งถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศ เพื่อสร้างคนไทยให้เป็นคนดีมีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพพร้อมที่จะแข่งขันและร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและจากแนวคิดของ บลูมที่ว่าจัดการเรียนการสอนนี้ควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล จึงจำเป็นต้องนำเอา

เทคโนโลยีทางการสอนที่มีศักยภาพมาใช้ในการเรียนการสอน (Bloom. 1976 : 25) ปัจจัยที่สำคัญคือกระบวนการเรียนการสอนที่เป็นการพัฒนากระบวนการเรียนรู้มิใช่การสอนที่เป็นการถ่ายทอดความรู้จากครูเพียงฝ่ายเดียว แต่เป็นการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายและการได้ปฏิบัติด้วยตนเอง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาในสิทธิและหน้าที่ของการศึกษาไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกัน กระบวนการจัดการศึกษาจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ทั้งการจัดการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความเข้าใจ และความถนัดของผู้เรียนจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง โดยฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (วิสิทธิ์ โรจน์พจนรัตน์. 2546 : 31 - 33)

ในการปฏิรูปการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมและมีการฝึกปฏิบัติจากประสบการณ์จริง พร้อมทั้งปรับปรุงเนื้อหาสาระวิชาและกระบวนการเรียนรู้ควบคู่กับการจัดให้มีสื่อ สามารถเลือกใช้เทคโนโลยีได้อย่างคุ้มค่า เพียงพอ และเหมาะสม กระบวนการเรียนจะต้องมุ่งเน้นที่ผู้เรียนเป็นสำคัญและเป็นจุดปรับเปลี่ยนในการปฏิรูปการเรียนรู้ ถือเป็นหัวใจของการปฏิรูปการศึกษา ชีวิตที่เก่ง ดี และมีความสุข เป็นวิสัยทัศน์ของการศึกษาไทย ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544 : 3)

แบบฝึกทักษะเป็นสื่อการสอนชนิดหนึ่ง ที่ใช้ฝึกทักษะให้ผู้เรียน หลังจากเรียนจบเนื้อหาในช่วงหนึ่ง ๆ เพื่อฝึกฝนให้เกิดความรู้ความเข้าใจ รวมทั้งเกิดความชำนาญในเรื่องนั้นๆ อย่างกว้างขวางมากนอกจากนั้นแบบฝึกยังเป็นเครื่องมือช่วยบ่งชี้ให้ครูทราบว่าผู้เรียนหรือผู้ใช้แบบฝึกทักษะมีความรู้ความเข้าใจในบทเรียน และสามารถนำความรู้ไปใช้ได้มากน้อยเพียงใด ผู้เรียนมีจุดเด่นที่ควรส่งเสริมหรือมีจุดด้อยที่ต้องปรับปรุงแก้ไขตรงไหนอย่างไร แบบฝึกจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่ครูทุกคนใช้ในการตรวจสอบความรู้ความเข้าใจและพัฒนาทักษะของนักเรียน ในวิชาต่าง ๆ (สุนันทา สุนทรประเสริฐ. 2544 : 1 - 2) แบบฝึกทักษะนับเป็นสื่อการเรียนรู้ประเภทหนึ่งที่จะนำไปพัฒนา ฝึกปฏิบัติให้ผู้เรียน เกิดความรู้ความเข้าใจและทักษะที่ต้องการ เพื่อเป็นการช่วยพัฒนาการเรียนการสอนวิชาคอมพิวเตอร์และสารสนเทศเพื่องานอาชีพ เรื่องการสร้างสิ่งพิมพ์ด้วยโปรแกรมไมโครซอฟต์เวิร์ด ให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตามพฤติกรรมที่คาดหวัง

และเกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น แบบฝึกทักษะเป็นนวัตกรรมหนึ่งที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติอย่างมีระบบและขั้นตอน ได้ลงมือปฏิบัติจริงจนเกิดเป็นทักษะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เพื่อสร้างผลงานใหม่ๆ ที่จะเกิดขึ้นได้

การจัดการเรียนการสอนวิชาคอมพิวเตอร์และสารสนเทศเพื่องานอาชีพ เรื่องการสร้างสิ่งพิมพ์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ของวิทยาลัยการอาชีพสังขะมีปัญหา และอุปสรรคหลายประการ อาจเป็นเพราะผู้เรียนขาดความเข้าใจในการฝึกปฏิบัติ ฝึกปฏิบัติอย่างไม่เป็นระบบ ไม่มีขั้นตอนการฝึกปฏิบัติที่แน่ชัด ไม่เข้าใจกระบวนการที่ได้มาซึ่งผลงานหรือชิ้นงาน แบบฝึกทักษะเป็นนวัตกรรมหนึ่งซึ่งจะช่วยในการแก้ปัญหาได้ อนึ่งการเรียนการสอนใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ด้วยเหตุผลว่าหลักการของทฤษฎีเหมาะสมกับการเรียนการสอนที่เน้นปฏิบัติ โดยการแบ่งเนื้อหาใหญ่ออกเป็นทักษะย่อยให้ได้จำนวนมาก กระบวนการเรียนการสอนมี 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ครูสาธิตทักษะการใช้โปรแกรมไมโครซอฟต์เวิร์ดในภาพรวมให้นักเรียนดู ขั้นตอนที่ 2 แบ่งเนื้อหาย่อยแล้วจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยใบความรู้เป็นสื่อในการสาธิตพร้อมอธิบายทักษะย่อย แล้วให้นักเรียนปฏิบัติทักษะย่อยนั้น ขั้นตอนที่ 3 ให้นักเรียนปฏิบัติทักษะย่อยผ่านแบบฝึกทักษะด้วยตนเอง ขั้นตอนที่ 4 ผู้สอนแนะนำเทคนิคเพิ่มเติมเพื่อช่วยให้การปฏิบัติงานได้รวดเร็วขึ้น ขั้นตอนที่ 5 เป็นการนำทักษะย่อยต่าง ๆ ที่ผ่านการฝึกทักษะโดยใช้แบบฝึกทักษะมาแล้วสู่การประยุกต์สร้างชิ้นงานเต็มรูปแบบ หลักการของกระบวนการให้นักเรียนฝึกปฏิบัติทักษะย่อยเหล่านั้นให้ชำนาญก่อน แล้วจึงเชื่อมโยงทักษะย่อยต่าง ๆ นั้นเป็นทักษะรวม โดยมีแบบฝึกทักษะเป็นสื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจขั้นตอนการฝึกปฏิบัติเพิ่มมากขึ้น (ทิตนา แจมมณี. 2551 : 39 - 40)

จากการนำกระบวนการจัดการเรียนการสอนรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส โดยใช้แบบฝึกทักษะเข้ามาใช้ในการฝึกปฏิบัติถือได้ว่าเป็นประโยชน์อย่างมาก และจากปัญหาต่าง ๆ ที่พบในการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยการอาชีพสังขะ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา ผลการใช้แบบฝึกทักษะ เรื่องการสร้างสิ่งพิมพ์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ตามรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ให้สนองตอบความต้องการของผู้เรียนให้ได้ฝึกปฏิบัติอย่างเป็นระบบ และเป็นขั้นตอนเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งการสร้างแบบฝึกทักษะด้วยการวิเคราะห์สภาพของผู้เรียน หลักสูตร และเนื้อหาที่จะนำเสนอให้แก่ผู้เรียนด้วยตัวผู้สอนเองนั้นจะได้แบบฝึกทักษะที่ตรงตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้ สามารถช่วยแก้ปัญหาในด้านผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และเป็นแนวทางการพัฒนารูปแบบสื่อการเรียนการสอนในวิชานี้ให้มีประสิทธิภาพ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะการสร้างสิ่งพิมพ์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ตามรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80 / 80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการสร้างสิ่งพิมพ์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ตามรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการสร้างสิ่งพิมพ์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ตามรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ

สมมติฐานของการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน หลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการสร้างสิ่งพิมพ์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ตามรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ สูงกว่าก่อนเรียน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้แบบฝึกทักษะการสร้างสิ่งพิมพ์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ตามรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80 / 80 และส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
2. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการพัฒนาแบบฝึกทักษะ ตามรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติ ในรายวิชาอื่น ๆ สำหรับระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ
3. เป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจ และครูผู้สอนรายวิชาคอมพิวเตอร์ ได้นำรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 วิทยาลัยการอาชีพสังขะ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ สังกัด อาชีวศึกษาจังหวัดสุรินทร์ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 20 ห้องเรียน รวมจำนวน 530 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 วิทยาลัยการอาชีพสังขะ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ สังกัด อาชีวศึกษาจังหวัดสุรินทร์ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 25 คน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม ด้วยวิธีการจับฉลาก

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ แบบฝึกทักษะการสร้างสิ่งพิมพ์ด้วย โปรแกรมสำเร็จรูป ตามรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส สำหรับนักเรียนระดับชั้น ประกาศนียบัตรวิชาชีพ

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่

2.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ที่เรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการสร้าง สิ่งพิมพ์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ตามรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส

2.2.2 ความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการสร้าง สิ่งพิมพ์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ตามรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส สำหรับนักเรียน ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ

3. ระยะเวลาในการทำวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลาในการวิจัย คือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง รวม 15 ชั่วโมง (รวมเวลาทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน)

4. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยเป็นเนื้อหาวิชาคอมพิวเตอร์และสารสนเทศเพื่องานอาชีพ เรื่องการสร้างสิ่งพิมพ์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งผู้วิจัยพิจารณาเลือก นำมาสร้างแบบฝึกทักษะ ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 5 หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

หน่วยที่ 1	ความรู้เบื้องต้นโปรแกรมไมโครซอฟต์เวิร์ด	เวลาเรียน 3 ชั่วโมง
หน่วยที่ 2	การจัดการข้อความ รูปภาพและวัตถุ	เวลาเรียน 3 ชั่วโมง
หน่วยที่ 3	การออกแบบสร้างสิ่งพิมพ์	เวลาเรียน 3 ชั่วโมง
หน่วยที่ 4	เทคนิคการสร้างสิ่งพิมพ์ชนิดต่างๆ	เวลาเรียน 3 ชั่วโมง
หน่วยที่ 5	การประยุกต์สร้างสิ่งพิมพ์	เวลาเรียน 3 ชั่วโมง

กระบวนการเรียนการสอนที่ใช้แบบฝึกทักษะ ผู้วิจัยได้เลือกใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสซึ่งประกอบไปด้วยกระบวนการเรียนการสอน 5 ขั้น (ทีสนาแจ่มมณี. 2551 : 39 - 40)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **แบบฝึกทักษะ** หมายถึง สื่อการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเป็นนวัตกรรมการสอนชนิดหนึ่งที่จะช่วยให้การเรียนการสอน ที่เกี่ยวกับการฝึกทักษะต่างๆ มีความเข้าใจมากขึ้น สนองความสนใจของนักเรียนเป็นอย่างดี ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนอย่างเต็มที่ ช่วยสร้างประสบการณ์ เสริมความรู้ เพิ่มทักษะในเรื่องนั้น ๆ มากขึ้นจนสามารถนำไปปฏิบัติและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

2. **รูปแบบการจัดการเรียนการสอน** หมายถึง รูปแบบการจัดการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ซึ่งประกอบไปด้วยกระบวนการเรียนการสอน 5 ขั้น คือ

- ขั้นที่ 1 ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ
- ขั้นที่ 2 ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย
- ขั้นที่ 3 ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย
- ขั้นที่ 4 ขั้นให้เทคนิควิธีการ
- ขั้นที่ 5 ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์

โดยผู้วิจัยได้นำรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสมาใช้เป็นกระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควบคู่กับนวัตกรรมแบบฝึกทักษะ ซึ่งจะปรากฏอยู่ในแผนการสอนจำนวน 5 หน่วยการเรียน

3. **วิชาคอมพิวเตอร์และสารสนเทศเพื่องานอาชีพ** หมายถึง รายวิชาที่วิทยาลัยการอาชีพสังขะได้เปิดสอน ในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ หมวดวิชาทักษะวิชาชีพ กลุ่มทักษะวิชาชีพพื้นฐาน ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 ตามโครงสร้างหลักสูตร ได้กำหนดวิชาคอมพิวเตอร์และสารสนเทศเพื่องานอาชีพ มีจำนวนหน่วยกิต 2 หน่วยกิต ชั่วโมงเรียน 3 ชั่วโมง ต่อ สัปดาห์ รวม 18 สัปดาห์ จุดประสงค์รายวิชาเพื่อให้ เข้าใจหลักการและ

กระบวนการด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่องานอาชีพ การใช้โปรแกรมสำเร็จรูป การใช้อินเทอร์เน็ตและการสื่อสารข้อมูลสารสนเทศในงานอาชีพ สามารถสืบค้นและสื่อสารข้อมูล โดยใช้อินเทอร์เน็ต ใช้ระบบปฏิบัติการคอมพิวเตอร์และ โปรแกรม สำเร็จรูปตามลักษณะงานอาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรมและความรับผิดชอบในการใช้คอมพิวเตอร์กับระบบสารสนเทศ

4. แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง เอกสารการวางแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการสร้างสิ่งพิมพ์ด้วยโปรแกรมไมโครซอฟต์เวิร์ด ตามรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 5 แผน ในแต่ละแผนได้นำรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสทั้ง 5 ชั้น มาใช้เป็นกระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควบคู่กับนวัตกรรมแบบฝึกทักษะ

5. ประสิทธิภาพ หมายถึง คุณภาพของสื่อหรือนวัตกรรมที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยคำนวณจาก E_1 และ E_2 ซึ่งในการวิจัยในครั้งนี้ หมายถึง ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการสร้างสิ่งพิมพ์ด้วยโปรแกรมไมโครซอฟต์เวิร์ด ตามรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส อยู่ในเกณฑ์ 80/80 ขึ้นไป โดยหาจากความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนในแต่ละหน่วยกับคะแนนที่ได้จากการทำบททดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังจบบทเรียน

80 ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยที่นักเรียนสามารถทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนแต่ละหน่วยคิดเป็นร้อยละ 80 หรือมากกว่า

80 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยที่นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนจบด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนทุกบทเรียน คิดเป็นร้อยละ 80 หรือมากกว่า

6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในวิชาคอมพิวเตอร์และสารสนเทศเพื่องานอาชีพ เรื่องการสร้างสิ่งพิมพ์ด้วยโปรแกรมไมโครซอฟต์เวิร์ด ซึ่งวัดได้จากคะแนนการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบทดสอบทักษะปฏิบัติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น หลังจากทีเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะจบทุกตอนแล้ว

7. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกเชิงบวก ชอบใจของนักเรียนต่อการเรียน วัดได้จากการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 10 ข้อ เป็นคำถามที่มีตัวเลือก 5 ระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

8. นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 วิทยาลัยการอาชีพสังขะ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสุรินทร์ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 20 ห้องเรียน รวมจำนวน 530 คน